

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Jihomoravský inspektorát - oblastní pracoviště Brno

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola Mokrá – Horákov, okres Brno – venkov

Sídliště 356, 664 04 Mokrá - Horákov

Identifikátor: 600 110 371

Termín konání komplexní inspekce: 15. a 16. leden 2002

Čj.	121 011/2002-11066
Signatura	kl3av104

CHARAKTERISTIKA ZAŘÍZENÍ

Čtyřtřídní mateřskou školu zřídila jako svoji organizační složku obec Mokrá - Horákov. Ta k 31. 1. 1998 sloučila původně samostatnou čtyřtřídní MŠ Mokrá a jednotřídní MŠ Horákov v jedno zařízení. V důsledku snížení počtu dětí byly v účelově postavené budově v sídlištní zástavbě v Mokré v době inspekce provozovány tři třídy - dvě s celodenním provozem a jedna polodenní. Do jedné z nich jsou zařazeny děti tří a čtyřleté, do další děti rok před nástupem školní docházky nebo s odloženou školní docházkou. Poslední je smíšená, zařazeny jsou děti ve věku od tří do šesti let. Smíšená je také třída v Horákově, umístěná v přízemí místního kulturního domu. Celkový počet 84 přijatých dětí je v souladu s kapacitou zařízení.

Součástí mateřské školy je výdejna jídla. Zabezpečuje výdej stravy připravované základní školou dětem i dospělým strávníkům.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

Plánování a příprava vzdělávací činnosti

Základem plánování a přípravy vzdělávací činnosti je plnění modifikovaných "Časově tematických plánů" k Programu výchovné práce pro jesle a mateřské školy (Štítý 2000). Týdenní plány jednotlivých tříd zahrnují všechny vzdělávací složky, které se pravidelně střídají. Strukturovány jsou do takzvaných výchovných složek se stanovením cílů pro celou skupinu dětí. Cíle jsou z výše jmenovaného dokumentu vybírány spíše nahodile, z hlediska přirozených souvislostí jsou propojovány málo. Diferencovány byly pouze ve smíšených třídách, nezohledňovaly však skutečné možnosti dětí, jen věkové složení třídy. Cíle, které učitelky uvedly pro spontánní činnosti, byly mnohdy zaměněny s řízenou činností, sledovaly více upevnění poznatků dětí, než jejich osobnostní rozvoj.

Plánování vzdělávací činnosti mělo průměrnou úroveň.

Podmínky vzdělávací činnosti

Vzdělávací činnost v mateřské škole zajišťuje sedm pedagogických pracovníků. Šest učitelek s plným pracovním úvazkem splňuje požadavky odborné a pedagogické způsobilosti stanovené platnou vyhláškou. Jedna učitelka se sníženým pracovním úvazkem, která zajišťuje provoz detašovaného pracoviště pouze v odpoledních hodinách, je bez požadovaného vzdělání. Souběžné působení učitelek u dětí je vzhledem k provozním podmínkám školy využíváno především k zajištění bezpečnosti dětí při pobytu venku.

Materiálně technické vybavení školy je na velmi dobré úrovni a umožňuje jí naplňovat vzdělávací program. Dobře vybavené a hezky vyzdobené odloučené pracoviště školy, umístěné v přízemních prostorách kulturního domu v místní části obce v Horákově, má vzhledem k menším prostorovým podmínkám sníženou kapacitu. Všechny třídy v budově v Mokré, kde je i ředitelství školy, jsou prostorné, účelně vybavené nábytkem, literaturou, hračkami a pomůckami, které vedení školy průběžně inovuje a doplňuje. Pracovní stolečky a barevné židličky dětí ve třídách působí příjemným dojmem, svojí velikostí však ne vždy odpovídají antropometrickým požadavkům. Pro rozvíjení hudebních a pohybových dovedností má škola k dispozici samostatnou, klavírem a nářadím i náčiním dobře vybavenou tělocvičnu. Pro pohybové aktivity i další činnosti mohou učitelky využívat také volnou třídu,

prostorné haly a spojovací chodbu. Ty slouží také jako výstavní prostor pro pořádání výstav výtvarných prací dětí školy. V jedné z hal je umístěn masážní (míčkový) bazén, střídavě využívaný třídami. Všechny prostory obou pracovišť mateřské školy jsou čisté, prosvětlené, vkusně vyzdobené květinami a pracemi dětí. Pro rekreační a relaxační činnosti dětí mají obě pracoviště rozdílné podmínky. Zatímco školní zahrada u budovy MŠ v Mokré je prostorná a účelně vybavená pro zájmové činnosti dětí, zahrada u třídy v Horákově je malá a její vybavení je značně omezené. Z tohoto důvodu učitelky při pobytu venku častěji využívají vycházky dětí do pěkného okolí školy.

Psychohygienické zásady škola převážně dodržovala. Spontánní a řízené činnosti byly zastoupeny většinou vyváženě, pohybu dětí byla věnována odpovídající pozornost. Pobytu venku škola sice formálně vymezila dostatečný časový prostor, v realizaci však byl krácen o dobu převlékání dětí. Pitný režim byl zaveden, učitelkami však nebyl příliš nabízen a děti ho využívaly jen výjimečně. Interval mezi podáváním jídla byly optimální. Kultura stolování měla průměrnou úroveň. Délku spánku dětí škola sice zkracovala, ale důsledně ji neuplatňovala ve vztahu k individuálním potřebám jednotlivých dětí.

Personální a materiálně technické podmínky školy byly velmi dobré, psychohygienické byly průměrné. Celkově byly podmínky vzdělávací činnosti hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh řízených a spontánních činností

V rámci řízených a spontánních činností byly sledovány a hodnoceny tyto jevy: organizace, metody a formy, motivace a hodnocení, interakce a komunikace.

Organizaci řízených a spontánních činností i volbu **metod a forem** práce s dětmi ne příliš pozitivně ovlivňoval tradičně pojatý režim dne. I když byly jednotlivé činnosti většinou zastoupeny vyváženě, přechody mezi nimi probíhaly společně na pokyn učitelky a často tak vznikaly zbytečné prostoje. Při řízených činnostech převažovaly frontální přístupy formou tzv. zaměstnání, které se výrazně zaměřovaly na výkon dětí a přesné plnění zadaných úkolů. Děti se tak sice uměly podříditi požadavkům a plnit pokyny, z jejich reakcí však byla patrná jistá pasivita a závislost na učitelce. Způsob práce byl převážně založen na dominantním postavení dospělého, učitelky na sebe výrazně přebíraly aktivitu a děti měly menší prostor se samostatně rozhodovat a prosadit. Pouze při ranních hrách měly děti možnost svobodně si vybírat hračky, pomůcky, místo hry i kamaráda. Jejich délka však byla časově omezená stanoveným režimem. Někdy proto docházelo k ukončení činnosti, aniž by ji děti měly možnost dokončit a děti které přicházely v pozdějších hodinách měly prostor pro hru velmi malý. Při hrách však, zejména starší děti, dokázaly účelně využívat hračku, uplatňovat svoji fantazii, vzájemně mezi sebou spolupracovat a do určité míry hru rozvíjet. Ve třídě, kde převažovaly mladší děti se více projevovala tendence vyčkávat na aktivitu učitelky, což se neobjevovalo ve smíšených třídách. Tam se i malé děti přirozeně zapojovaly do dění ve třídě. Učitelky hry příliš neobhacovaly, vstupovaly do nich pouze za účelem různých zjištění, které s činnostmi přímo nesouvisely, nebo při usměrňování hlasitého projevu dětí.

V průběhu dopoledních činností učitelky dbaly na dodržování správných pracovních postupů. Hygienické a zdvořilostní návyky děti uplatňovaly přirozeně, i když ne vždy důsledně. Menší důslednost se projevovala i ve vedení dětí k správnému využívání příborů při stolování. Samostatnost dětí v sebeobsluze při oblékání byla velmi dobrá, menší možnost měly spolupodílet se na přípravě stolování.

Pro **motivování** dětí k činnostem učitelky využívaly většinou slovní motivaci, která však nebyla vždy dostatečně emočně vyladěná a málo vycházela ze zájmů a prožitků dětí. Cílené a pestré nabídce zajímavých činností věnovaly malou pozornost. V **hodnocení**, které

bylo většinou pozitivní, se obracely často k celé třídě, čímž děti povzbuzovaly, ale málo jim poskytovaly konkrétní zpětnou vazbu o vlastní úspěšnosti. Získané poznatky a dovednosti učitelky prověřovaly, i když někdy nahodile.

Interakce a komunikace byla založena na vstřícných a otevřených vztazích ve třídě. Děti spontánně navazovaly kontakty mezi sebou i s dospělými. Učitelky přistupovaly k dětem hezky, dávaly jim pocit bezpečí a jistoty. Vytvářel se tak prostor pro komunikaci, který děti přirozeně využívaly. I když otázky které jim učitelky kladly byly většinou jen zjišťující, nikoli rozvíjející, ve svých projevech většina dětí prokazovala velmi dobrou schopnost plynule komunikovat.

Řízené a spontánní činnosti v oblasti organizování, metod a forem, motivace a hodnocení byly průměrné, v oblasti interakce a komunikace měly velmi dobrou úroveň

Hodnocení kvality vzdělávání

Celkově měly řízené a spontánní činnosti průměrnou úroveň.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

V rámci podmínek vzdělávání byly hodnoceny tyto jevy: plánování, organizování, vedení a motivování pracovníků, kontrolní mechanismy.

Plánování mateřské školy vychází z povšechně zpracované analýzy výchozího stavu, zabývající se pouze dílčími, spíše okrajovými oblastmi činnosti školy, bez hodnocení výchovně vzdělávacího procesu a jeho podmínek ve vztahu k novým trendům v předškolní výchově. Zpracovaná koncepce neobsahuje dlouhodobé záměry v rozvoji školy, pro období tří let stanoví pouze krátkodobé, dílčí cíle zaměřené na prezentaci školy a estetické činnosti. Způsob jejich naplňování jasně a přehledně určuje navazující roční plán, zpracovaný formou harmonogramu činností a akcí školy. Z předložených dokumentů je zřejmá neujasněnost jak analyzovat činnost školy, aby získané výsledky umožňovaly formulovat dlouhodobé záměry v jejím rozvoji.

Organizace provozu i pedagogického procesu je stanovena v dokumentech, které ředitelka vypracovala a prokazatelně s nimi seznámila rodiče i všechny pracovnice školy. Instrukce pro rodiče stanovila v řádu školy, který zahrnuje jednak jejich povinnosti, ale i práva. V některých bodech byl řád vypracován příliš striktně a ne vždy jasně a výstižně. Zjištěné nedostatky ředitelka v průběhu inspekce odstranila. Vnitřní řád pro zaměstnance je přehledný a výstižný. Vymezuje povinnosti, kompetence a pravomoci. Pracovní doba učitelek i provozních zaměstnanců je v návaznosti na odstupňovaný provoz jednotlivých tříd stanovena efektivně. Všechny dokumenty jsou zpracovány výstižně, což přispívá k bezproblémovému chodu školy. Dokumentace je vedena v souladu s platnými právními předpisy. Důvěrné údaje a data má ředitelka řádně zabezpečeny proti zneužití. Některé nedostatky v písemnostech byly v průběhu inspekce odstraněny.

Informační systém směrem k zaměstnancům i rodičům je funkční. Informace v rámci školy jsou předávány objektivně, včas a všichni zaměstnanci k nim mají přístup. Rodiče se mohou s výsledky práce dětí seznamovat na nástěnkách a při besídkách. Průběh činností mohou sledovat např. při dnech otevřených dveří. Informace jsou rodičům poskytovány i neformálně při předávání dětí a na třídních schůzkách, které jsou pořádány ve spolupráci s registrovaným sdružením rodičů školy. V rámci konzultační a poradenské činnosti škola

zprostředkovává rodičům kontakt s pedagogicko-psychologickou poradnou, zajišťuje odborné přednášky z oblasti školní zralosti a nabízí odbornou literaturu. Ve spolupráci s odborným logopédem zajišťuje průzkum dětské řeči a následnou logopedickou péči. Podle zájmu dětí a rodičů zprostředkovává keramický kroužek v Brně. Velmi dobrou spolupráci má škola se zřizovatelem a místní základní uměleckou školou. Během vzdělávací práce škola pro děti organizuje značné množství kulturních akcí (besídky, karnevaly, drakiády, divadelní představení, návštěvy divadel, výlety, malování na chodník atd.), do nichž se často zapojují i rodiče jako spoluorganizátoři. Svoji práci děti prezentují při veřejných kulturních vystoupeních a při výtvarných a atletických soutěžích, kde získávají velmi dobrá ocenění. Na veřejnosti se škola prezentuje prostřednictvím pravidelných písemných příspěvků v místním "Zpravodaji" i prostřednictvím příležitostných článků v odborném časopise "Informatorium".

Velký význam v řízení ředitelka přikládá dobrému jménu školy. Sama je učitelkám příkladem při organizování akcí, prezentujících školu na veřejnosti. Svým přístupem a nápaditostí pracovníky **vede a motivuje** k zapojení do těchto činností. Podporuje jejich náměty a oceňuje aktivitu. V dalším vzdělávání, které umožňuje všem učitelkám, upřednostňuje v souladu s cíli školy vzdělávací semináře zaměřené na estetické činnosti. V oblasti nových přístupů v práci s dětmi předškolního věku však sebevzdělávání učitelek cíleně neplánuje, pracovníce v této oblasti příliš nemotivuje a metodicky nevede, což se promítlo v průměrné úrovni vzdělávací činnosti ve všech třídách.

Pro odměňování učitelek sice ředitelka vytvořila soubor kritérií, neodměňuje však diferencovaně, ale plošně.

Kontrolní činnost ředitelka plánuje a provádí. Ze zpracovaného plánu, hospitačních záznamů i při inspekci provedeného pohospitačního rozboru je zřejmé, že cíle které si stanovila ne vždy vyhodnocuje a závěry často zaměňuje s doporučením. Hodnocení bylo převážně pozitivní, realizaci zaznamenaných doporučení si ředitelka následnou kontrolou neověřuje. V důsledku vlastního ulpívání na tradičních přístupech pak ne vždy reálně posuzuje úroveň sledovaných činností. Jako podklad pro metodické vedení učitelek a zkvalitňování vzdělávacího procesu který probíhá ve třídách slouží kontrolní mechanismy velmi málo.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Plánování, vedení a motivování i kontrolní mechanismy mají průměrnou úroveň, pouze organizování je posouzeno jako velmi dobré. Podmínky vzdělávací činnosti jsou proto celkově hodnoceny jako průměrné.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Školní jídelna – výdejna

Školní výdejna mateřské školy je umístěná v provizorních prostorách. Její materiálně technické vybavení je sice funkční, ale velmi zastaralé. V současné době zřizovatel jedná o zřízení nové, moderněji vybavené výdejny. Jídlo v mateřské škole vydává jedna provozní pracovníce s celým a další pracovníce se zkráceným pracovním úvazkem. Dokumentace školní výdejny je řádně vedena.

Přestože vybavení školní výdejny je zastaralé, její využití je v podmínkách školy efektivní. Celkově lze úroveň školní výdejny hodnotit jako průměrnou.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Zřizovací listina ze dne 27.6. 2001
- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení č.j.54/96-S-00 ze dne 27. 3. 1996
- Rozhodnutí kterým se mění zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení č.j. 1476/98 ze dne 5. 5. 1998
- Rozhodnutí o vyřazení ze sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení č.j. 1477/98 ze dne 5. 5. 1998
- Rozhodnutí kterým se mění zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení č.j. 1476a/98 ze dne 27. 11. 1998 a č.j. 548/99 ze dne 18. 2. 1999
- Informační výpis ze dne 1. 9. 1998
- Výkaz o mateřské škole V1 – 01 podle stavu k 30. 9. 2001 ze dne 2.10. 2001
- Evidence dětí – seznamy, přehledy docházky, rozhodnutí o přijetí dětí, evidenční listy
- Analýza výchozího stavu mateřské školy Mokrá – Horákov ke dni 1. 9. 2000
- Koncepce a roční plán mateřské školy Mokrá - Horákov
- Plány práce jednotlivých tříd, záznamy o dětech, přehledy výchovné práce
- Podací deník, kniha úrazů, kniha docházky
- Plán hospitační činnosti a zápisy z ní
- Výroční zpráva o činnosti Mateřské školy Mokrá - Horákov 2000/2001
- Řád mateřské školy, vnitřní řád mateřské školy, režim dne
- Pracovní náplně pro učitelky a provozní pracovnice
- Rozpis pracovní doby pedagogických pracovníků
- Deník pedagogických porad
- Personální dokumentace
- Sanitační řád školní výdejny stravy
- Protokol o provedené kontrole OHS ve výdejně stravy ze dne 12. 2. 1999 - bez závad
- Sdělení o výsledcích inspekční činnosti č.j. O-12-03/9596-Ve-209

ZÁVĚR

Na základě hodnocení sledovaných jevů je kvalita průběhu a výsledků vzdělávací činnosti mateřské školy i podmínek pro tuto činnost posouzena jako průměrná.

Od poslední inspekce, která proběhla v roce 1996 a posuzovala kvalitu řízení školy nedošlo v systému plánování, vedení a motivování pedagogických pracovníků ve vztahu k novým přístupům v předškolním vzdělávání ani v účinnosti kontrolních mechanismů k výraznějším pozitivním změnám. Proto jejich hodnocení zůstává průměrné.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PaedDr. Hana Sedláčková	Hana Sedláčková, v.r.
Členové týmu	Mgr. Hana Tesaříková	Hana Tesaříková, v.r.

V Blansku dne 4. února 2002

Datum a podpis ředitelky předškolního zařízení stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 12. února 2002

Razítko

Ředitelka nebo jiná osoba oprávněná jednat za předškolní zařízení

Jana Kůsová, ředitelka mateřské školy

Jana Kůsová, v.r.
podpis

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti předškolního zařízení dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitelka předškolního zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou součástí.

Hodnoticí stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy: Krajský úřad Jihomoravského kraje, odbor školství, Brno	2002-02-27	121 026/2002-11066
Zřizovatel: Obec Mokrá – Horákov	2002-02-27	121 027/2002-11066
Rada školy: není		

Připomínky ředitelky předškolního zařízení

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky byly podány